

Høring – økonomiutvalgets rapport

Høringssvar fra Norges fiskerihøgskole
27092023 Petter Holm

NFH takker økonomiutvalget for et godt arbeid. Utvalgets mandat var å:

kartlegge de historiske forhold som gjelder BEFs økonomi og fordeling av ressurser ved fakultetet fra opprettelsen av fakultetet i 2009. Utvalget skal kartlegge fordeling av ressurser og stillinger på BFE siden opprettelsen innenfor tildelte rammevilkår på UiT og tilgang på ekstern finansiering. Det skal kartlegge hvordan fordelingen av ressurser har fungert mellom ulike fagområder og institutter, og hvordan fakultetet over tid har tilpasset seg nye behov. Hensikten med utvalget er å legge til rette for en bred forståelse i organisasjonen av de disposisjonene som har vært gjort, ikke utrede hvorvidt de var riktige eller ikke. Sluttrapporten skal således bidra til objektiv innsikt som har ledet frem til BFEs nåværende økonomiske situasjon og gjennom dette frembringe innsikt som vil øke presisjon og motivasjon for å snu en negativ økonomisk utvikling ved BFE de kommende årene. Utvalget skal derfor synliggjøre og dokumentere de premisser som er lagt til grunn for Fakultetsstyrets vedtak i årene fra 2009 frem til i dag.

Med den korte tidsfristen som stod til rådighet, sammen med kompleksiteten i oppdraget, er det et imponerende stykke arbeid som er levert. De valg og forutsetninger utvalget har gjort for å kunne løse oppdraget virker også fornuftige. Helhetsinntrykket etter å ha lest rapporten er at de økonomiske disposisjoner ved BFE har vært foretatt etter grundig forarbeid, har foregått i tråd med vedtatte beslutningsprosesser og gitt rimelige svar på fakultetets utfordringer og muligheter. At fakultetets nåværende økonomiske vansker til en viss grad kan relateres til historiske disposisjoner kan selvsagt ikke utelukkes. Likevel viser rapporten at det ikke kan påvises urimelige eller skjulte forfordelinger mellom fagområder eller organisatoriske enheter. Rapporten legger dermed et godt grunnlag for å utvikle økonomiske styringsmodeller for å løse dagens utfordringer, uten å ta omveien om sjelegransking av tidligere disposisjoner.

Med utsikt til en nær framtid der instituttene får større autonomi i forvaltningen av egen økonomi, gir rapporten grunnlag for følgende refleksjoner:

- Det må utvikles et mer finstilt økonomisk rapporteringssystem, slik at instituttene har et bedre informasjonsgrunnlag for å forvalte sine ressurser. Dette gjelder ikke bare overordnede måltall for instituttet, men må brytes ned på forskningsgrupper og studieprogrammer.
- Av økonomirapporten framgår det at Basisbevilgningen til en viss grad har vært benyttet som saldering. Uten at det har vært mulig å gjennomgå dette i detalj, synes variasjonene i fordeling av basis over tid å antyde at det forekommer betydelig variasjon i inntektsgrunnlaget for de enkelte instituttene. Mens slike variasjoner kan utjevnes på fakultetsnivå, blir det vanskelig for de enkelte institutter å håndtere slike variasjoner fra år til år. En ny budsjettmodell må ha mekanismer som kan bufre slike variasjoner på en fornuftig måte.